

KYSELYTUNTI / NRO 9-2013
KKYS / MKYS _____

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR	
Sæpunut/Inkommit	
18. 03. 2013	
Dnro/Dnr	HEL 2013-003989
Tehtäväloukka	00 00 03
Uppgiftsklass	

Klo 11.40

Lähetäjä: Yrjö Hakanen [<mailto:yrjo.hakanen@skp.fi>]

Lähetetty: 18. maaliskuuta 2013 11:40

Vastaanottaja: Hallintokeskus HKI/Halke

Aihe: Valtuuston kyselytunnille 27.3.

Kaupunginvaltuuston kyselytunnille 27.3.2013

Yrjö Hakanen

Kaupunginvaltuutettu

SKP ja Helsinki-listat

Viron Korkein oikeus on antanut tuomion, joka on tärkeä ennakkotapaus Suomen työmarkkinoiden halpatyövoiman ja harmaan talouden ongelmia ajatellen. Korkeimman oikeuden päätöksen mukaan Virola Suomeen lähetettävillä työntekijöille tulee maksaa Suomessa voimassa olevien työehtosopimusten mukaista palkkaa. Myös EU:n direktiivi velvoittaa samaan.

Halpatyövoiman hyväksikäyttö on vääristänyt muun muassa rakennusalan ja monien palvelualojen työmarkkinoita. Tämä on näkynyt usein ongelmina myös Helsingin kaupungin kilpailuttaessa rakennusurakoita ja muita hankintoja.

Kysynkin mihin toimenpiteisiin Helsingin kaupunki on ryhtynyt tai ryhtyy edellyttääkseen urakkakilpailuissa ja muissa hankinnoissa niin Suomesta ja Virola kuin muistakin EU-maista olevilta yrityksiltä, että ne sitoutuvat tarjouksessaan maksamaan Suomessa voimassa olevien työehtosopimusten mukaista palkkaa? Entä millä tavalla kaupunki aikoo valvoa, että näin tapahtuu myös käytännössä ja että tähän valvontaan on riittävät resurssit?

9

Vastaus valtuutettu Yrjö Hakasen kysymykseen koskien työehtosopimusten noudattamista Helsingin kaupungin hankinnoissa

HEL 2013-003989 T 00 00 03

Kaupunginjohtajan vastaus

Valtuutettu Yrjö Hakanen kysyy mihin toimenpiteisiin Helsingin kaupunki on ryhtynyt tai ryhtyy edellyttääkseen urakkakilpailuissa ja muissa hankinnoissaan niin Suomesta ja Virosta kuin muista EU-maista olevilta yrityksiltä, että ne sitoutuvat tarjouksessaan maksamaan Suomessa voimassaolevien työehtosopimusten mukaista palkkaa. Lisäksi Hakanen kysyy millä tavoin kaupunki aikoo valvoa, että näin tapahtuu myös käytännössä ja että valvontaan on riittävät resurssit.

Vastauksena kaupunginjohtaja toteaa asuntotuotantotoimiston, kiinteistöviraston ja rakennusviraston lausuntojen perusteella seuraavaa:

Kaupunginhallitus on antanut 19.12.2011 harmaan talouden torjuntaa hankintojen yhteydessä koskevan ohjeen. Ohjeessa on yksityiskohtaisesti ohjeistettu menettelytavat, joilla hankintojen yhteydessä pyritään torjumaan harmaata taloutta. Tällaisia toimenpiteitä ovat mm.

- selvitys palvelun tai tavarantoimittajan rekisteröitymisestä kauppa-, ennakkoperintä-, työnantaja- ja arvonlisäverovelvollisten rekisteriin,
- selvitys verojen ja lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen maksamisesta,
- selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisten työehtojen sisällöstä.

Hankintailmoituksissa kaupunki edellyttää muun muassa että hankintaan liittyvissä töissä noudatetaan vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lakien ja työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava samanlaatuissa töissä. Urakoitsijalta edellytetään, että sen tulee sisällyttää em. vaatimukset aliurakoita koskeviin tarjouspyyntöihin ja urakkasopimuksiin. Urakoitsijoiden on liitettävä osallistumishakemuksiin mm. selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista. Urakkaa ovat kelvollisia tarjoamaan vain ne urakoitsijat, jotka täyttävät hankintailmoituksessa mainitut ehdot.

Harmaan talouden ohjeen mukaan tilaajan tulee pyytää selvitys tarjouksen perusteista ennen tarjouksen hylkäämistä muun muassa silloin, jos on ilmeistä ettei tarjotulla hinnalla ole mahdollista hoitaa lain mukai-

sia työnantajavelvoitteita eikä maksaa työntekijöille työehtosopimuksen mukaista palkkaa.

Kaupunki toteaa, että se pyrkii osaltaan kitkemään harmaata taloutta ja siihen liittyvää alipalkkausta yhteistyössä rakennusteollisuuden, Verohallinnon ja työsuojeluviranomaisten kanssa. Kaupunki valvoo tilaajavastuuseen kuuluvia asioita muuan muassa Tilaajavastuu.fi -järjestelmän ja työmaavalvonnan avulla. Mikäli kaupunki havaitsee tai sen tietoon tulee, että urakoitsija tai palvelun tuottaja maksaa voimassaolevan työehtosopimuksen alittavia palkkoja, asia saatetaan valvojan viranomaisen tietoon. Lisäksi kaupunki voi irtisanoa sopimuksen sopimusrikkomuksen perusteella. Rakennuttajalla tai päätoteuttajalla ei kuitenkaan ole lainsäädännön puitteissa oikeutta tarkastaa työntekijöille maksettavia palkkoja palkkakuittien perusteella.

Ulkomaisen työvoiman valvonnasta huolehtii aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue. Valvonta kohdistuu muun muassa työsuhteen vähimmäisehtojen valvontaan. Tarkastuksilla valvotaan, että työnantaja on varmistunut siitä, että kaikilla työntekijöillä, kansallisuudesta tai etnisestä alkuperästä riippumatta on lailliset työhhdot, työajat ja palkat.

Lisätiedot

Mika Häkkinen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 36334
mika.hakkinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Valtuutettu Yrjö Hakasen kysymys](#)